MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
EDWINA GRIMA

Seduta tas-17 ta' Jannar, 2013

Numru. 854/2008

Il-Pulizija
(Spettur Maurice Curmi)

Vs
Manwel Cassar ta' 60 sena bin Anthony u Helen nee' Attard, imwieled il-Gudja nhar it-2 ta' Settembru 1952 residenti fil-fond Mario, Triq il-Hgejjeg, Xewkija, Ghawdex detentur ta'l-karta ta'l-identita' numru 676852(M)

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputat Manwel Cassar akkuzat talli f'Awwissu tas-sena 2008 u fix-xhur ta' qabel, f'dawn il Gzejjer, b'diversi atti anke jekk maghmulin fi zmenijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-Ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda:

a. b’mezzi kontra l-ligi, jew billi ghamel uzu ta’ ismijiet foloz, jew ta’ kwalifiki foloz, jew billi inqeda b’qerq iehor, ingann jew billi wera haga b’ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta’ intraprizi foloz, jew ta’ hila, setgha fuq haddiehor, jew ta’ krediti immaginarji, jew sabiex iqanqal tama jew biza’ dwar xi grajja kimerika, ghamel qligh b’qerq ta’ aktar m,inn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (€2329.37) ghad-dannu ta’ Guo Hui Zhang, Zhouyue Chen u Guoshuai Zhangh.

b. U aktar talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkustanzi, approprja ruhu, billi dawwar bi profit ghalih jew ghal persuna ohra, u cioe’ s-somma ta’ aktar minn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (€2329.37) li giet fdata jew ikkunsinnjata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat.

c. U aktar talli, fl-istess dati, lokalitajiet u cirkustanzi, ghamel falsifikazzjoni f’att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta’ bank privat, b’falsifikazzjoni jew b’tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi holoq pattijiet jew obbligi foloz jew helsien falz minn obbligi, jew billi dahhal dawn il-pattijiet, disposizzjonijiet, obbligi jew helsien minn obbligi f’dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi zid jew biddel klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw.

d. U aktar, talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi xjentement ghamel uzu minn att, kitba, jew skrittura falza.

e. U aktar, talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi ghamel falsifikazzjoni ohra jew xjentement ghamel uzu minn dokument iehor falsifikat.

f. Kif ukoll sar recidiv ghat-termini ta’l-artikolu 49 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta’ Malta, wara li gie ikkundannat b’diversi sentenzi mil-Qrati ta’ Malta, liema sentenzi huma definittivi u ma jistghux jigu mibdula.

Semghet il-provi

Rat d-dokumenti esebiti.

Rat n-nota ta' rinviju ghal gudizzju ta'l-Avukat Generali tas-17 ta' Awwissu 2009.

Semghet illi l-imputat ma kellux oggezzjoni illi dana il-kaz jigi trattat u deciz bil-procedura sommarja minn dina l-Qorti.

Semghet trattazzjoni;

Ikkunsidrat;

Illi l-imputat jinsab akkuzat bir-reat tal-frodi. Illi mill-provi akkwiziti f'dana il-process jirrizulta illi l-imputat kien avvicina tlett persuni ta' nazzjonalita ciniza li kienu gew Malta sabiex jifthu restaurant li jispecjalizza f'ikel Ciniz bl-isem ta' Shangri-La gewwa Bugibba. L-imputat kien qal lill-parti leza illi huwa set igibilhom ic-cittadinanza Maltija fi zmien xahar u mhux wara hames snin kif inhi il-prassi normali. Huwa ghalhekk beda jitlobhom ammonti kbar ta' flus allegatament biex ikun jista' jaghmel dan. Fil-fatt il-parti leza jikkontendu illi huma taw lill-imputat ammont ta' flus li jeccedi l-€10000. Fl-atti ezebew diversi ricevuti li jindikaw xi somom ta' flus li kienu hallsu lill-imputat.[1] Huwa ivvintalhom diversi stejjer ohra fosthom illi jekk huwa jaddotthom kien ikun jista' jikseb dina ic-cittadinanza iktar malajr. Inoltre uriehom cekk b'ammont ta' madwar €350000 u qalilhom illi dana l-ammont kien ser jithallas lilu, illi huwa ma kellux tfal u kien ragel sinjur u li huma setghu igawdu minn dawn il-flus ukoll.[2] Illi mil-atti jirrizulta illi dana ic-cekk huwa wiehed falz billi ir-rapprezentant tal-Bank of Valletta Joseph Borg Cardona sahansitra jixhed u ighid li ma tezisti l-ebda fergha tal-bank fl-indirizz 122, Republic Street, Valletta u li il-bank ma ghandux klijent bl-isem ta' George Meilak kif jidher fuq dana ic-cekk.[3]

---

[1] Ara Dokument IC3 a fol.34
[2] Ara cekk Dokument IC2 a fol.33
[3] Ara xhieda ta' Joseph Borg Cardona a fol.58

Illi wara ftit taz-zmien, l-imputat ipproduca dokumenti fosthom ittra allegatament iffirmata minn Mr. Joe Cini, Direttur fil-Ministeru ghall-Gustizzja, fejn huma jigu infurmati illi kienu kisbu ic-cittadinanza Maltija. Izda meta dawn it-tlett persuni ta' nazzjonalita ciniza jipprezentaw ruwiehom gewwa l-Ufficcju tal-Identity Cards jirrealizzaw illi dina kienet kollha messa in xena. Fil-fatt Joseph Cini jikkonferma illi huwa qatt ma kiteb l-ittri in kwistjoni jew iffirma l-istess, li lanqas jaf lil dawn it-tlieta minn nies u qatt ma iltaqa' maghhom.[4] Minn hawn skattat l-investigazzjoni tal-pulizija. L-imputat jigi arrestat u interrogat fejn fl-istqarrija rilaxxjata minnu jammetti illi it-tlett ittri kien baghthom hu u li Joe Cini ma kienx a konoxxenza ta' dina l-kwistjoni. Jammetti ukoll illi sabiex huwa ighin lil dawn it-tlett cinizi jiksbu ic-cittadinanza Maltija huwa kien talabhom xi flus izda mhux fl-ammont indikat mil-parti leza. Ighid illi huwa kien uriehom ic-cekk esebiet fl-ammont ta' €347000 sabiex juriehom li kellu il-flus u anke li kien interessat jixtri ir-restaurant taghhom. Ighid illi wara li uriehom dana ic-cekk huwa qattghu. Izid ighid illi huwa talab xi flus ohra lil dawn in-nies in konnessjoni ma' xi permessi u anke sabiex xtralhom xi merkanzija fosthom xorb. [5] Illi l-imputat ma jixhidx f'dawn il-proceduri u lanqas iressaq provi, izda matul il-mori tal-kawza huwa ihallas lill-parti leza l-ammont ta' flus imhallas lilu ghajr ghall-ahhar bilanc ta' €1000.

Illi l-imputat jinsab akkuzat b'mod ewlieni bir-reat tal-frodi, kif jirrizulta minn qari tan-nota ta' rinviju ghal gudizzju.

<u>IL-LIGI</u>

Biex jissussti ir-reat tal-frodi jew truffa gie ritenut kostantement fil-gurisprudenza u fis-sentenzi tal-qrati taghna illi iridu jinkonkorru diversi elementi. Ibda biex irid ikun hemm ness bejn is-suggett attiv u is-suggett passiv tar-reat u cioe' bejn minn qieghed jikkometti ir-reat u il-vittma. Hemm imbaghad l-element materjali ta' dana ir-

[4] Ara ittri a fols.36, 38 u 40 tal-process u xhieda ta' Joseph Cini a fol. 41 et.seq.

[5] Ara stqarrija ta'l-imputat Dokument IC1 a fol.30 et.seq.

reat u cioe' l'uzu ta' ingann jew raggieri li iwasslu lil vittma sabiex isofri it-telf patrimonjali. Finalment huwa necessarju li ikun hemm l-element formali tar-reat konsistenti fid-dolo jew fl-intenzjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna u dana sabiex jikseb profitt jew vantagg ghalih innifsu. Jekk xi wiehed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jisussisti. Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali (per Imhallef Carmel. A. Agius) deciza fit-22 ta' Frar 1993, fl-ismijiet Il-Pulizija vs Charles Zarb, il-Qorti ghamlet esposizzjoni ferm preciza studjata u dettaljata ghar-rigward ta'l-elementi ta' dana ir-reat. Il-Qorti bdiet sabiex esprimiet ruhha b'dan il-mod ghar-rigward ta' dana ir-reat:

"Id-delitt tat-truffa huwa l-iprem fost il-kwalitajiet ta' serq inproprji u hu dak li fl-iskola u fil-legislazzjoni Rumana kien maghruf bhala steljolat u li jikkorrispondi ezattament ghat-truffa tal-Codice Sardo, ghal frodi tal-Kodici Toskan, ghal Engano jew Estafa fil-kodici Spanjol, ghal Bulra f'dak Portugiz, u ghal Esroquerie fil-Kodici Francis … Id-disposizzjonijiet tal-Kodici taghna li jikkontemplaw ir-reat ta' truffa kienu gew mehuda minn Sir Adriano Dingli mill-paragrafu 5 ta'l-artikolu 430 tal-Kodici delle Due Sicilie li hu identiku hlief ghal xi kelmiet insinjifikanti ghal Kodici Franciz (artikolu 405) avolja dan, il-Kodici delle Due Sicile, it-truffa kien sejhilha Frodi …..". Skond gurisprudenza kostanti, l-ingredjenti ta'l-element materjali ta' dan id-delitt ta' truffa, huma dawn li gejjin.

Fl-ewwel lok bhala suggett attiv ta' dan id-delitt jista' ikun kulhadd.

Fit-tieni lok il-Legislatur, aktar mill-interess socjali tal-fiducja reciproka fir-rapport patrimonjali individwali, hawn qed jittutela l-interess pubbliku li jimpedixxi l-uzu ta'l-ingann u tar-raggieri li jinducu bniedem jiddisponi minn gid li fil-kors normali tan-negozju ma kienx jaghmel.

Fit-tielet lok hemm l-element materjali tat-truffa u jikkometti d-delitt tat-truffa kull min:

a. b’mezzi kontra l-ligi, jew
b. billi jaghmel uzu minn ismijiet foloz jew
c. ta’ kwalifiki foloz jew
d. billi jinqeda b’qerq iehor u
e. ingann jew
f. billi juri haga b’ohra sabiex igieghel titwemmen l-ezistenza ta’ intraprizi foloz,
g. jew ta’ hila
h. setgha fuq haddiehor jew
i. ta’ krediti immaginarji jew
j. sabiex iqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, jaghmel qliegh bi hsara ta’ haddiehor.

…. Hu necessarju biex ikun hemm ir-reat ta’ truffa, li l-manuvri jridu jkunu ta’ natura li jimpressjonaw bniedem ta’ prudenza u sagacja ordinarja, li jridu jkunu frawdolenti u li hu necessarju li jkunu impjegati biex jipperswadu bl-assistenza ta’ fatti li qajmu sentimenti kif hemm indikat fil-ligi. ….”

Dwar l-artifizzji intqal mill-Qorti illi ***“hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta’ l-iffrodat. Din it-tezi hija dik accettata fil-gurisprudenza ta’ din il-Qorti anke kolleggjalment komposta fil-kawza “Reg vs Francesco Cachia e Charles Bech (03.01.1896 – Kollez.XV.350) li fiha intqal illi “quell’ articolo non richiede solamente una asserzione mensioniera e falza, ma richiede inoltre che siano state impiegate, inganno, raggiro o simulazione, ed e’ necessario quindi che la falza asseriva sia accompagnata da qualche atto diretto a darla fede.”***

Ghar-reati ta’ truffa komtemplat fl-artikolu 308 tal-Kodici kriminali, il-Qorti iccitata lill-Imhallef Guze Flores fejn qal illi ***“kif jidher mid-dicitura partikolari deskrittiva adoperata, hemm bzonn li tirrizulta materjalita’ specifika li sservi ta’ supstrat ghall-verosimiljanza tal-***

falsita prospettata bhala vera u b'hekk bhala mezz ta' qerq. Ma huwiex bizzejjed ghal finijiet ta' dak l-artikolu affermazzjonijiet, luzingi, promessi, minghajr l-uzu ta' apparat estern li jirrivesti bi kredibilita' l-affermazzjonijiet menzjonjieri tal-frodatur. Il-ligi taghti protezzjoni specjali kontra l-ingann li jkun jirrivesti dik il-forma tipika, kwazi tejatrali, li tissupera il-kawtela ordinarja kontra s-semplici u luzingi, u li taghti li dawk l-esterjorita ta' verita kif tirrendi l-idea l-espressjoni felici fid-dritt Franciz mise-en-scene."

"….Kwantu jirrigwarda l-element formali, cioe' kwantu jirrigwarda d-dolo ta' dan ir-reat ta' truffa, jinghad illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b'ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tieghu. L-ingustizzja tal-profitt tohrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem "bi hsara ta' haddiehor" ma jhallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta' truffa, hemm bzonn li s-suggett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tieghu ikun konxju ta'l-ingustizzja tal-profitt u b'dan il-mod il-legittima produttivita tal-profitt hija bizzejjed biex teskludi d-dolo."

Illi minn dina l-esposizzjoni maghmula mill-Qorti ta'l-Appell li iccittat diversi sentenzi ohra tal-qrati taghna jidher illi l-elementi rikjesti sabiex jisussisti ir-reat tal-frodi baqghu invarjati fi-zmien.

Illi f'sentenza moghtija mill-Corte di Cassazione Penale gie deciz illi element ewelieni fir-reat tal-frodi huwa ***"l'elemento del'danno patrimoniale"*** Biex imbaghad jissusti dana it-tip ta' reat huwa necessarju illi jezistu "***I tre momenti di cui si compone il reato e' cioe' la produzione dell'artificio, nella successive induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell'ingiusto profitto per l'agente." (Cassazione penale sez.II 3 ottobre 2006 n.34179)***

Illi ghar-rigward ta’ dana l-element soggettiv tar-reat tat-truffa, kif gie ritenut mill-awtur Francesco Antolisei, ikkwotat f’sentenza ohra moghtija mill-Qorti ta’l-Appelli Kriminali (Il-Pulizija vs Patrick Spiteri deciza 22/10/2004) : ***“L’agente … deve volere non solo la sua azione, ma anche l’inganno della vittima, come conseguenza dell’azione stess, la disposizione patrimoniale, come conseguenza dell’inganno e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l’ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volonta sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell’ingiustizzia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all’ingannato.”***

Illi l-artikolu 309 tal-Kapitolu 9, imbaghad jikkontempla ir-reat minuri tal-frodi innominat. Illi ghar-rigward ta’ dana ir-reat, ghalkemm l-element tar-“raggiri” jew l-“artifzji”, huwa nieqes u allura anke gidba semplici hija bizzejjed ghal kummissjoni ta’ dana ir-reat, izda dana irid bil-fors iwassal sabiex il-vittma u cioe’ is-suggett passiv ta’ dana ir-reat isofri xi telf patrimonjali. Illi kif gie deciz fis-sentenza Il-Puliizja vs Carmela German (Appelli Kriminali Inferjuri 30/12/2004): ***“Kwantu ghal kwistjoni jekk il-gidba semplici – a differenza ta’l-artifizji u raggiri – tistax tammonta ossia twassal ghar-reat ta’ frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivament tammonta ghal qerq, cioe’ intiza jew preordinata sabiex il-persuna l-ohra (il-vittma) taghmel jew tonoqs milli taghmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment ghal min jghid dik il-gidba u basta, s’intendi li tkun effettivament waslet ghal dana it-telf min-naha u arrikkiment min-naha l-ohra.”***

Illi maghmula dina l-esposizzjoni legali ma hemmx dubbju illi l-imputat huwa hati tar-reat ta’ frodi a tenur ta’l-artikolu 308 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta. Illi ma hemmx dubbju illi l-imputat holoq messa in xena shiha sabiex jikkonvinci lil dawn it-tlieta minn nies ta’ nazzjonalita Ciniza li kienu ghadhom kemm gew Malta u ghalhekk waqghu vittmi ta-raggiri tieghu. Huwa wieghdhom li seta

igibilhom ic-cittadinanza maltija f'qasir zmien u ivvinta storja shiha sabiex jaghmel dan sahansitra jikkonvincihom anke illi jekk jaddotthom seta jaghmel dan iktar facilment. Jibaghtilhom ittra kull wiehed iffalsifikata b'firma fiha falza ta' persuna b'kariga importanti fil-Ministeru tal-Gustizzja u Intern fejn huma jigu imgieghla jemmnu illi kienu inghataw ic-cittadinanza. Sahansitra igieghlhom jemmnu illi huwa ghandu hafna flus u jista' ighinhom meta dan ma kienx minnu ghaliex l-intenzjoni tieghu kienet bil-kontra u cioe' biex huwa jiehu il-flus minn ghandhom. Fil-fatt huma jaqghu vittmi tal-ingann tieghu u sahansitra ighaddulu somma kbira ta' flus.

Illi minn qari tan-nota ta' rinviju ghal gudizzju jirrizulta illi l-imputat qed jigi akkuzat bir-reat tal-misapproprjazzjoni a tenur ta'l-artikolu 293 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ir-Reat ta'l-Approprazzjoni Indebita.

Illi l-approprjazzjoni indebita hija ikkontemplat fl-artikoli 293 u 294 tal-Kodici Kriminali. Illi l-artikolu 293 jispecifika illi sabiex tirnexxi dina l-azzjoni kriminali jenhtieg il-kwerela tal-parti offiza. Di fatti l-kwerela hija esebieta in atti a folio 99.[6]

"Skond gurisprudenza kostanti u anke skond awturi, generalment huwa ritenut li l-estremi ta' dan r-reat ta' approprjazzjoni indebita huma dawn li gejjin:

1. Illi l-pussess tal-haga jkun gie trasferit lis-suggett attiv tar-reat voluntarjament mill-proprjetarju jew detentur, ikun min ikun. Jigi specifikat hawnhekk biex ma jkunx hemm ekwivocita, li l-konsenja da parti tal-proprjetarju jew detentur lil agent jew lis-suggett attiv tad-delitt, trid tkun maghmula ***con l'animo di spostarsi del possesso***, ghax altrimenti jiffigura mhux r-reat tal-approprjazzjoni ndebita, imma s-serq.

---

[6] Ara Dokument IC9

2. Illi t-trasferiment tal-pussess ma jridx wkoll ikun jimporta t-trasferiment tad-dominju cioe tal-proprjeta' ghaliex f'dan il-kaz ma jiffugurax l-element tal-azzjoni ndebita.

3. Illi l-oggett irid ikun mobbli;

4. Illi l-konsenjatarju in vjolazzjoni tal-kuntratt jaghmel tieghu il-haga cioe japproprja ruhu minnha, jew jbiegha, jew jiddistruggiha ***a proprio commodo o vantaggio;***

5. Irid ikun hemm wkoll l-intenzjoni tas-suggett attiv tar-reat li japproprja ruhu mill-oggett li jkun jaf li huwa ta' haddiehor" (Il-Pulizija vs Marbeck Cremona - Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) – 15/02/2007)

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni u Edwin Petroni** deciza fid-9 ta' Gunju 1998, il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-element essenzjali li isawwru dana ir-reat.

"Dana ir-reat isehh meta wiehed (1) jircevi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jaghmel uzu minnhom b'mod specifiku;(sottolinjar tal-Qorti) (3) u minflok ma jaghmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt ghalih jew ghal haddiehor."

Illi ghalhekk l-awtur ta' dana ir-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li ikun qed jippossjedi ghal ghan specifiku, jigi imdawwar minnu daqslikieku huwa l-proprjetarju u jaghmel uzu minnu jew jiddisponi minnu bi profitt ghalih jew ghal haddiehor.

Illi kif jispjega l-awtur Francesco Antolisei:

"***La vera essenza del reato [di appropriazione indebita] consiste nell'abuso del possessore, il quale dispone della cosa come se ne fosse proprietario (uti dominus). Egli assume, si arroga poteri che spettano al proprietario e, esercitandoli, ne danneggia il***

***patrimonio*"** (**Manuale di Diritto Penale**, Giuffre` (Milano), 1986, Parte Speciale, Vol. 1, p. 276)[7]

Illi f'sentenza ohra deciza mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs John Gauci** deciza fl-14 ta' Frar 1997, l-Qorti tispjega b'mod semplici l-elementi ta' dana ir-reat:

"Minn ezami ta' l-artikolu 293 tal-Kodici Kriminali jidher car li wiehed mill-elementi essenzjali ta' l-approprjazzjoni indebita huwa kostitwit mill-frazi: "... taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu ... li jsir uzu minnha specifikat ...". Specifikat minn min? Ovvjament minn min ikun ikkonsenja l-haga lill-agent u minn hadd izjed. Hija l-persuna li tikkonsenja l-haga u hadd hliefha li jkollha jedd timponi l-obbligu ossia tispecifika lill-agent dwar kif ikollu jaghmel uzu mill-oggett ikkonsenjat lilu minnha. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan bihom jixtrilu dar, l-agent jikkommetti r-reat ta' approprjazzjoni indebita jekk minflok jaghtihom karita'. Jekk il-konsenjatur jaghti flus lill-agent biex dan jixtrihom armi bi skop ta' serq, l-agent ikun approprja ruhu mill-flus indebitament jekk jaghtihom karita', apparti l-kwistjoni tal-moralita'. Jekk jixtrihom armi, allura l-agent ikun ghamel uzu mill-flus kif specifikat. F'kull kaz, fl-indagini dwar il-htija jew le ta' approprjazzjoni indebita, ghandha ssir prova ta' l-uzu tal-haga specifikata mill-konsenjatur u prova ta' jekk l-agent ma ikunx ghamel mill-haga dak l-uzu jew uzu divers."

Illi finalment dwar id-dolo mehtieg ghal kumissjoni ta' dana ir-reat il-Qorti taghmel pjena referenza ghas-sentenza **Il-Pulizija v Dr. Seigfried Borg Cole** deciza mill-Qorti ta'l-Appell Kriminali fit-23 ta' Dicembru 2003 fejn il-Qorti hemmhekk ghamlet referenza ghal dak li qal il-gurista Luigi Maino fuq il-kuncett tad-dolo necessarju ghal ezistenza ta' dan r-reat. (***Commento al Codice Italiano UTET (1922)*** Vol IV para 1951 pagna 105 – 106):

[7] Il-Pulizija vs Francis Camilleri deciza fil-25 ta' Gunju 2001 – Appelli Kriminali Inferjuri

"Finalmente, a costruire il delitto di appropriazione indebita e' necessario il-dolo. Trattandosi di delitto contro la proprieta', a scopo d'indebito profitto per se' o per un terzo,** **<u>il dolo sara' costituito dalla volontarieta'</u>, <u>della conversione con scienza della sua illegittimita'e dal fine di lucro</u>; onde colui che si appropria o rifiuta di consegnare, nella ragionevole opinione d'un diritto proprio da far valere, non commette reato per difetto di elemento intenzionale. Per la stessa ragione, e per difetto inoltre di elemento obiettivo, non incorrera in reato chi ne disporre della cosa altrui abbia avuto il consenso del proprietario o ragionevole opinione del consenso medesimo … il dolo speciale nel reato di appropriazione indebita e' [come nel furto e nella truffa<u>] l'animo di lucro</u>, che deve distinguere appunto il fatto delittuoso, il fatto penale, dal semplice fatto illegittimo, dalla violazione del contratto, dell'inadempimento della obbligazione: osservazione questa non inopportuna di fronte alle esagerazioni della giurisprudenza ed ai deviamenti della pratica giudiziale che diedero spesse volte l'esempio di contestazioni di indole civile trasportate affatto impropriamente in sede penale. Rettamente pertanto fu giudicato non commettere appropriazione indebita [e neppure il delitto di ragion fattasi, per mancanza di violenza] il creditore che trattiene un oggetto di spettanza del suo debitore a garanzia del credito; l'operaio che avendo ricevuto materia prima da lavorare, si rifiuta, perche' non pagato dal committente, di proseguire nel lavoro e di rendere la materia ricevuta; l'incaricato di esigere l'importo di titoli, che non avendo potuto compiere tale esazione, trattiene i titoli a garanzia del dovutogli per le pratiche inútilmente fatte allo scopo di esigere. <u>In generale la giurisprudenza e' costante nel richiedere come elemento costitutivo imprescindibile il dolo</u>."

Illi mill-esposizzjoni legali ta'l-elementi mehtiega dwar ir-reat tal-misapproprazzjoni jidher illi dana ir-reat huwa ibbazat fuq l-abbuz tal-fiducja li tkun giet fdata lill-agent. Dana l-abbuz jissarraf fil-fatt illi l-agent idawwar oggett li ikun gie fdat lilu ghal ghan specifikat f'uzu differenti minn

dak patwit tal-oggett ikkonsenjat, liema uzu divers madanakollu irid ikun sar b'mod intenzjonali mill-agent bl-ghan li jaghmel profit minnu ghalih innifsu. Dana l-agir minn naha tieghu ma iridx jammonta ghal semplicement uzu tal-oggett, izda l-agent irid iqies illi dak l-oggett sar proprjeta' tieghu u ghalhekk jaghmel uzu minnu bhala sid tieghu u dana bi profitt ghalih.

Illi huwa minnu illi l-imputat abbuza mil-fiducja moghtija lilu mil-parti elza li kienu jafdaw fih sabiex imexxu in-negozju taghhom, izda madanakollu ma jistax jinghad illi huma ghaddewlu xi flus sabiex huwa juzahom ghal ghan specifiku u huwa ghamel uzu xorta ohra minnhom u dawwarhom bi profitt ghalih. Dana qed jinghad ghaliex mhuwiex minnu dak illi qalilhom l-imputat illi kien hemm bzonn ta' ammont ta' flus sabiex ikun jista' jiksbilhom ic-cittadinanza. Kif inghad iktar 'il fuq dina kienet biss messa in xena. Illi li kieku l-ammont ta' flus kellu jithallas verament lill-awtoritajiet ghal dana il-ghan u l-imputat minflok hallas bihom uzahom ghalih innifsu, hemmhekk allura kien jirrizulta ir-reat tal-misapproprjazzjoni. Izda mil-atti johorg car illi dawn il-flus qatt ma kellhom jithallsu lill-awtoritajiet ikkoncernati u l-imputat dahak bil-genwinita ta' dawn in-nies u kiseb il-flus minn ghandhom b'ingann. Kwindi l-elementi legali li isawwru dana ir-reat ma jirrizultawx f'dana il-kaz u l-imputat ser jigi illiberat minn dina l-akkuza.

Ikkunsidrat,

Jifdal ghalhekk sabiex jigu ezaminati l-akkuzi dwar il-falsifikazzjoni li huma indikati fin-nota tar-rinviju bhala l-artikoli183, 184 u 189 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi ma hemmx dubbju illi l-firem li jidhru fuq id-Dokumenti IC4, IC5 u IC6 huma iffalsifikati, kif inhu falz ukoll xi dettalji li jidhru f'dawn id-dokumenti. Illi l-espert Dr. Martin Bajjada fir-rapport tieghu jikkonkludi illi l-firem li jidhru fuq dawn id-dokumenti ma humiex ta' Joseph Cini, izda ma kienx f'posizzjoni ighid jekk dawn il-firem sarux mil-imputat

billi id-dokumenti esebiti huma kopji u mhux fl-original.[8] L-uniku prova li hemm fl-atti hija l-istqarrija ta'l-imputat fejn huwa ighid:

"**Biex ma naqtaghlhomx qalbhom, bghattilhom xi karti li juru li huma l-Gazzetta tal-Gvern, fejn jindika xi ismijiet Cinizi li setghu jgibu l-karta ta'l-identita Maltija. Fl-ahhar ta' paragrafu hemm l-isem ta' Joe Cini li jiena nafu bhala bniedem li jahdem gewwa l-Ministeru tal-Gustizzja, izda Joe Cini ma jafx xejn fuq din l-affari. Dawn il-karti bghatthom bil-posta. Bghatthom go tlett envelopes, tnejn minnhom indirizzati fuq l-simijiet ta' Guo Hui Zhang Cassar u iehor fuq Zhuo Yue Zhang Cassar. Fihom ghamilt kopja tal-Gazzetta tal-Gvern li ghamilt jien stess wara li kkopjat xi dettalji minn fuq il-Gazzetta tal-Gvern li sibt minn fuq l-Internet. Dini l-bicca tax-xoghol hija kollha responsabbilta' tieghi**."

Dana huwa kollu ikkoroborat mix-xhieda ta' Joseph Cini stess li jikkonferma illi l-firma li hemm fuq id-dokument mhijiex tieghu u li ma jaf xejn dwar dana il-kaz. Izid ighid ukoll illi l-Ministeru tal-Gustizzja u l-Intern ma ghandu l-ebda responsabbilta dwar l-ghoti ta' cittadinanza lil barranin. Ma hemmx prova fl-atti li tindika illi l-imputat kellu xi persuna ohra qed tghinu fil-kumissjoni ta' dana ir-reat. Illi l-Qorti ghalhekk ma ghandha l-ebda dubbju illi kien l-imputat li wettaq dina l-falsifikazzjoni.

Illi fir-rigward ta' dana r-reat, il-ligi taghna tikkontempla diversi forom ta' falz f'dokumenti pubblici u skritturi privati. Illi meta wiehed ihares lejn l-artikoli tal-ligi indikati mill-Avukat Generali jirrizulta illi l-imputat huwa akkuzat kemm bl-hekk imsejjah falz materjali kif ukoll bil-falz ideologiku. Illi certament dawna inghataw kollha bhala akkuzi alternattivi u dana peress illi kull disposizzjoni tal-ligi tikkontempla kuncett legali separat ta' modalita' kif jigi kommess il-falz. Kif gie ritenut f'diversi sentenzi moghtija mill-qrati taghna fosthom f'sentenza moghtija mill-Qorti tal-

[8] Ara rapport ta' Dr. Martin Bajjada a fol108 et seq. Dokument MB

Appell Kriminali fl-ismijiet “Il-Pulizija vs Paul Galea” deciza fis-17 ta’ Ottubru 1997:

“Id-differenza bejn il-falz materjali u il-falz ideologiku hi spjegata mill-awturi b’dan il-mod: filwaqt li fil-kaz tal-falz materjali d-dokument jigi iffalsifikat fl-essenza tieghu, fil-falz ideologiku d-dokument ikun iffalsifikat biss fis-sustanza u cioe’ fil-kontenut idejali tieghu (ara antolisei F. Manuale di Diritto Penali – V.VI n.2296 – 829). Ikun hemm falz materjali meta d-dokument ikun wiehed mhux genwin (jigifieri jew meta l-awtur apparenti ma jkunx l-awtur rejali tad-dokument jew meta d-dokument ikun isubixxa alterazzjonijiet wara l-formazzjoni definittiva tieghu), mentri fil-falz ideologiku, ghalkemm id-dokument ikun genwin “non e’ veridico, perche colui che lo ha formato gli fa dire cose contrarie al vero”. Ghall-finijiet tad-dottrina in tema ta’ falsita’ jkun hemm dokument kull fejn hemm kitba, attribwibbli ghal persuna identifikabbli, liema kitba tkun tikkontjeni esposizzjoni ta’ fatti jew ta’ volonta (Antolisei F. op.cit p594). S’intendi b’kitba wiehed ma jifhimx biss is-sinjali alfabetici, izda tinkludi dawk numerici, stenografici u anke kriptografici, basta li dik il-kitba tesprimi hsieb li jkun jiftiehem minn kulhadd jew minn certu numru ta’ nies. Il-kitba f’dan is-sens tista’ issir kemm bl-id, kif ukoll b’mezzi mekkanici, b’mezz indelibbli jew li jista’ jithassar u fuq kwalsiasi mezz li jista’ jiehu imqar temporanjament il-messagg …”

Illi m’hemmx dubbju ghalhekk illi l-imputat hwua hati tar-reat tal- falz materjal kif ravvizat fl-artikolu 183 u 184 tal-Kapitolu 9.

Illi meta tigi biex tikkunsidra l-piena li ghandha tigi inflitta, l-Qorti tosserva illi l-fedina penali ta’l-imputat hija wahda voluminuza u ikkulurita. Madanakollu ghalkemm l-imputat huwa akkuzat b’reati serji, il-Qorti hija tal-fehma illi piena karcerarja effettiva ma hijiex idonja ghal dana l-kaz billi l-imputat irrikonoxxa l-izball tieghu u hallas lill-parti leza il-flus mehuda minnu indebitament. Illi dwar l-akkuza tar-recidiva dina ma gietx ippruvata billi ma saritx prova ta’l-

identita taz-zewg sentenzi esebieti fl-atti li lanqas fihom il-konnotati ta'l-imputat.

Ghaldaqstant il-Qorti wara li rat l-artikoli 18, 308, 310(1)(a), 183, 184 u 17(h), tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta filwaqt li tillibera lill-imputat mit-tieni u is-sitt akkuzi migjuba fil-konfront tieghu, issibu hati tal-kumplament, tikkundannah ghal perijodu ta' sentejn progunerija li fid-dawl tal-konsiderazzjonijet hawn fuq maghmula u b'applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, dana l-perijodu ta' prigunerija qed jigi sospiz ghal zmien erba' snin mil-lum.

Il-Qorti qed twissi lil-hati bil-konsegwenzi skond il-ligi jekk huwa jikkometti reat iehor matul l-perijodu operattiv ta' dina s-sentenza.

Il-Qorti, wara li rat l-artikolu 28H tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tordna lill-hati ihallas lill-parti leza Guo Hui Zhang, Zhouyue Chen u Guoshuai Zhangh s-somma ta' €1000 u dana fi zmien sitt xhur mil-lum.
Finalment wara li rat l-artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tikkundanna lill-imputat ihallas s-somma ta' €288.04 lir-Registratur tal-Qorti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------